

Prof. GÜLER
ERTAN

Büyükkçekmece Belediyesi
Sanat Danışmanı

Gök, Kubbe / Boşluk

1 2 Temmuz 2016 tarihinde, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezi'nde iki sergi açıldı. Bunlardan biri 5 Kubbe Salonu'nda açılan fotoğraf sanatçısı Kamil Fırat'ın "Gök, Kubbe / Boşluk - Mimar Sinan" isimli sergisidir. Bu sergi ile Kamil Fırat, Unesco ile ortak amaçta çalışarak tarihimizi tüm dünyaya değerli fotoğraflarıyla tanıtmaya şansı yaratmıştır.

Sergiyi gezdiğimde; hem eserler hem de sergi düzeninin gençlere örnek olacak niteliğe sahip olduğunu düşündüm. Bilim, estetik, kompozisyon, mesaj ve renk açısından her bir fotoğrafı son derece başarılı bulduğumu belirtmek isterim. Bu sergi için bir başka düşüncem ise; sergi salonunun düzeninin, bu tarihi değerleri gösteren fotoğraf karelerinin boyutlarının, sunum biçimlerinin düzenlenmesinin de son derece bilgilendirici ve estetik olduğu yönündedir.

Değerli fotoğrafçımız Kamil Fırat'ın pek çok özelliğinin yanı sıra bir diğer özelliği de; yapmış olduğu hiçbir işi, yapmış olmak için değil, mükemmeliyetçi kişiliğinin yansıması olarak gerçekleştirmesidir. Bu sergi ve sergideki değerli fotoğraflar da bunun kanıtıdır.

Sergi broşüründe yer alan serginin adı olan "Gök", "Kubbe", "Boşluk" isimlerinin açıklama metinlerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

GÖK

Bir yerlerden sızan ışık, bir rüzgar esintisi, bir "şey"lere benzetilebilen bir bulut, bir küçük farklı renk...

Yok sanıldığında var olanın hissedildiği, saydam, geçirgen, uzunluğu,

yüksekliği, genişliği, derinliği olan, içine alan, barındıran, beden her noktasını saran, yaşamı ve esini olanaklı kılan, döngüsel boşluk. Yokluğunda, varlığına dair her şey olan o büyük, "Boşluk olmayan boşluk"... "Gök"...

KUBBE

İnsan binlerce yıldır, bu "Boşluk olmayan boşluk" içinde, bedeninin ve ruhunun en küçük hücrelerinde hissederek yaşamını sürdürüyor. Yaşamın akışı içinde, çoğu zaman onun farkında olmadan, onun verdikleri ile yaşıyor. Bir "engel" ile karşılaştığında ise, ilk aradığı olan "boşluk olmayan boşluk", aynı zamanda; var olduğundan beri de "çözumsuzlüklerle çözüm aradığı" yazısız metin, "gök"...

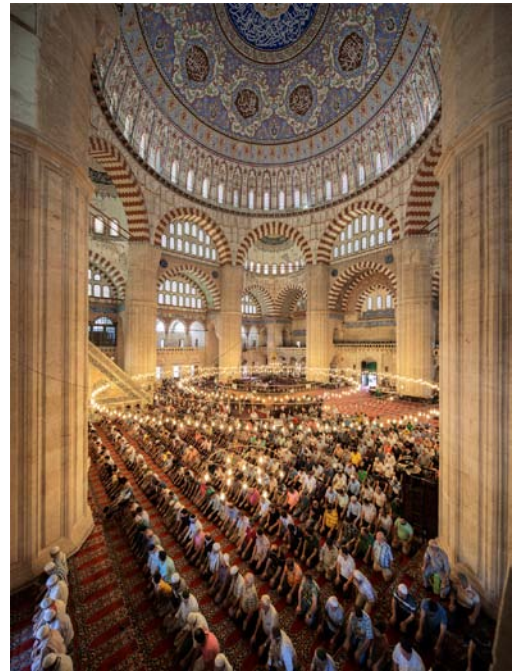
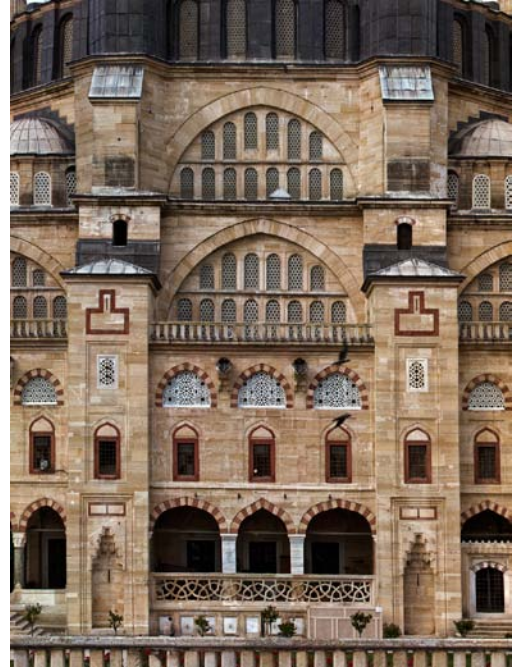
İnsan hep ona bakmış... Onu "esin"inin en önemli unsurlarından biri haline getirmiş ve nihayetinde, kendini anlattığı

bir yapı formunu da ona benzetmiştir. O yapı ögesi, "Kubbe"...

BOŞLUK

Bir yapı örtüsü olarak inşa edilen kubbe, içinde bir boşluğu saklar. İnşa edenler, dışarıdan ayrılıp, dışarıdan koruması için bunu yapmışlardır. Çok az kubbe ise; içinde erime duygusu için, bir başka değişle, yapı değil, "boşluk" olarak inşa edilmiştir. Bu "kubbe"ler bir sınırlayıcı, ayırıcı değil, yolculukta yol alınan yolun kapısı olur. O yol; dairesel olan "Boşluk"...

Bu değerli tarihi ve mimari yapıtlarımızın yaratıcısı olan Mimar Sinan'dan söz etmek birkaç satırla mümkün olmasa da yazımda; sergi kataloğundan almış olduğum cümleler ile Mimar Sinan'la ilgili yer vermek istediğim bilgiler bulunmaktadır.

Mimar Sinan

Yavuz Sultan Selim'in Padişah olduğu dönemde, devşirilerek İstanbul'a getirilen, mimarlığa özendiği için zamanın ustalarının yanında, Han, Hamam, Çeşme, Türbe inşaatlarında çalışıp, eğitimden geçen Mimar Sinan, Kanuni Sultan Süleyman döneminde Yeniçeri oldu. Katıldığı seferlerde inşaat işleri, kalyon yapımı gibi konulardaki becerisi dikkat çekti. Ancak onun yaşamında bir dönüm noktası olarak kabul edilecek olay, Kanuni'nin Kara Bağdan seferi sırasında, on üç gün

gibi kısa bir sürede Prut nehri üzerine kurduğu köprüdür. Bu köprü'nün yapımından sonra Kanuni Sultan Süleyman, aynı yıl Sinan'ı Mimarbaşılığa getirir. Ölümüne kadar bu görevde kalan Sinan, yaklaşık 50 yıl sürdürdüğü Mimarbaşılık sürecinde "Tezkiretül Bünyan'da dökümü yapılan, 81 Camii, 50 Mescid, 55 Medrese, 26 Darülkurra ve Türbe, 14 İmaret, 3 Darüşşifa, 6 Suyolu ve Kemer, 8 Köprü, 16 Kervansaray, 33 Saray, 6 Mahzen, 37 Hamam yapmıştır.

Her yaptığı eserde, yeni bir şeyler deneyen, malzeme ile estetik arasındaki

ilişkiyi hiç göz ardı etmeyen Mimar Sinan, yaşam öyküsünde "Arap ve Acem ülkelerinde gezip tozdum. Her saray kubbesinin tepesinden ve her harabe köşesinden bir şeyler kaparak, bilgi ve görgümü arttırdım." der.

Sinan'ın Şehzadebaşı, Süleymaniye ve Selimiye Camiileri, onun dünya ölçeğinde deha olarak kabul görmesini sağlayacak özellikleri taşımaktadır. "Gök, Kubbe, Boşluk" adı verilen bu çalışma onun bu üç eseri üzerindedir. İşte Kamil Fırat'ın sergisi de bu eserleri bizlere görsel bir şölen olarak sunmaktadır.